

De principio saeculi et interregnis gentium et fine saeculorum

<https://hdl.handle.net/1874/329061>

Incipit methodus.

Voluntas in concupiscentiam
carnis: & concupiscentiam
oculorum: & ambitionem
seculi. **E**cce trinitas per quam
resurrexit fides. spes caritas.
Quae etiam tri membris habet
subdunctiones. **E**cce enim fe-
des preceptorum: signorum:
princiarum. **E**cce & spes uenie:
gratiae & glorie. **E**cce etiam
& caritas. de corde puro: de
conscientia bona: de fide n*n*
ficta.

*Exhort epistola de ceteris uiribus & re-
paracione horum*

Tertio libro reclatur.

Cena magistro amen.

In hoc ypi incipit liber methodus
epistole paternae & martyris Christi
quem & hebreos & Greco in latino tol-
lere curauit. i.e. principio leti & in-
regua genitum & sine letiolorum.
Quem illustre uirorum beatitudinem
in suis opusculio collaudat.

Incendium namque nobis est
fatuum quoniam in principio de-
trauit celum & terram
per ipsum omnia creata sunt. & quoniam fe-
citur a domino hominem & adiutorum simili-
tudinem. & posuit eos in paradiso & uocauit
nomina eorum: adam & euam. Neque
serpentino dolo decepit. eucti sunt
uirgines de paradyso. Anno autem
trecimo postquam eucti sunt de pa-
radiso. genuerunt chaim & mogenitum
& soror eius deborah. Anno centesi-
mo uite adam occidit canum abel frater
suum. & posuit manu super eum.
Anno autem trecentesimo & trecimo ui-
te adam. primo millario sicut est in
filii. nomine sechad ei similitudinem
uir gigas & magni. Postea regit
adam & euam filios. & filias. Anno
autem seruentisimo uite adam. repperit
filium eam abuti uirores frater suorum.
in fornicacionibus nimis. Optime
gentesimo uero anno uita adam dilata-
tare se sup terram fornicacionis &
immundicie a filio canum. Anno autem
uongentesimo & trecimo mortuus
est adam. & sepultus est in eteron primo
millario seculi. Tunc diuine se-
cognationes. Sechageneratione

cum abstulit suam generatio
nem totū orientē in quendam mō
rem. q̄ erat p̄m̄ paradise. Habi
tauit q̄ tām̄ & eī cognatō ubi nefā
dum fr̄iculum perpetuū. i. in
india in eodem loco dēlizaz. ubi
ipse p̄m̄ cām̄ condidit ciuitatem.
cū uocabulū imposuit effrem.

F. vi. ip̄a p̄ma facta est ante dilu
uium. Quādragesimo aū anno
r̄ḡ iharet in sc̄to millario sc̄li. fūe
runt unū malefici & artis p̄fūme
inuentores & filii cām̄. & immū
dīcie & spūrīcie. idest obal. & tobal.
filii lamec c̄t. q̄ p̄m̄ fuit c̄t. q̄m̄
fērit cām̄. Ita inueniēt opera ferri.
veris & auris. & argenti inlaudi
& ip̄i p̄m̄ adiuuenerunt om̄is ar
tes uisicas. Post annos aū septua
ginto uite iaret sc̄to millario sc̄li.
cepit multa malitia crescere super
terram. q̄ anobis & negligenda sit &
nō diuenda. Tunc concupiēt filii
dei filios hominū. Itat q̄ dñs dō
ex colore cordis tactus dixit. Deniter
me quod hominē feci super terram.
ud p̄manebit ip̄e meus in homi
ne p̄ eo q̄ tārō s̄t. Post h̄ ingressi
de filiū dei ad filios hominū. & ge

merunt ex eis gigantes sup
terram. & sc̄li sunt atrocissimi
sup cunctos hominū q̄ ha
bitant super terram. It tunc
p̄cepit dñs noe ut faceret s̄
archam. & induceret uxorem
ei. & tres filios cum uxoris eoy.
quos reseruauit in archa in in
dicatione diluvii. It sc̄li est dilu
uiū sup omnem terram & tulit
noe ex omni anima uiuente tā
muolatibus q̄m̄ & bestiis. & om
nia que erāt sup terram. q̄ in ar
cha reseruata fuerunt. Anno se
centesimo p̄mo. egressus est noe
de archa cum om̄ibz q̄ fuerāt cum
eo. Tunc offerebat noe holocauſ
tum dñs. benedixit noe & filiis
eis. **F. vii.** S̄centesimo & duodecimo
anno uite noe in tertio millario
sc̄li. redificare cepit noe & filii ei
nouam possessionem in terra. &
appellanerūt regiones illas tam non
sc̄lii nūncipatiōne numeri. q̄d
erierūt de archa. idest octo. Terci
telesimo aū anno in tertio millario
sc̄li. genuit filium & nōrauit no
men ei iōnū. Anno tertium
vñq̄getimo post diluvium dedit

noe trām eocham. id est orientē
in clāmpnatiōnem filii iōnti.
et mortuus est noe cum comple-
ti sūt dīes ei. i. anni nōgenti
q̄nq̄ginta. Post obitū noe ue-
nerūt filii ei in trām mīllario
sc̄i et descendērūt in trām senna-
ar. ceperunt trām edificare cui
catumen perteingere ad celos
et illic diuīsūt dīs mā sua eos q̄
facere ceperant. et disperli sunt
sup faciem totius trām. diuīsūt
super omnem trām. Iōntus fi-
lius noe int̄iuit in trām eocham.
i. orientē unde sol orit. et habita-
vit ibi. et accepit a deo sapienti-
am. et omniē astronomiam et hys-
teria sc̄i ille inuenit. Sem filii noe
acepit trām a se. Nam trām me-
ridianā. q̄ est pars australis us;
ad occidentē. Japhet int̄iuit cont̄
aglōnē usq; ad occēmī mare. et di-
uisūt p omniē trām. Iōntus
filii noe. ip̄e eructūt nembroth
uirū gigantē et robustū uenatore.
Et ip̄e nembroth post diluvium
edificauit ciuitatē q̄ nūncipata
est babylonīa. Anno septingente
fīmo in trām mīllario. edificata est

babylonīa magna. Post hāutē
fecerūt s̄ regē filii chām. cui nōm
erat pontib;. q̄ remūt pontē.
et ex eo nōm accepit. Postea miserunt
iaphet ad iōntū uiolos artifices
architectore cōstructores. et uene-
rūt in eocham ad iōntū et edifica-
uerūt illi ciuitatē. q̄ nūncipata
est iōnta. et erat pax int̄ regnū
nembroth et regnū pontib; filii
chām. De hīc cont̄ se inuenit.
rebellare ceperūt. Audito hoc
iōntū sc̄p̄lit eplām ad nembroth
q̄ tenebat babyloniam. Hoc erat
sc̄ptū. Quia regnū filior̄ iaphet.
hīc incēpit delere regnū filior̄
chām. Hee p̄ma c̄tamina apparu-
erūt int̄ regna et regna. super
trām. Anno octauo in q̄rto mille
uario sc̄i. semper pugnabant
uirili pugna. et uictū est regnū
chām. a regno nembroth. Et obi-
uit nembroth p̄ncipatū. usq;
ad cūcis heresdem regē. q̄ te-
uit heresdem. Heresdes autem
ip̄e cōcremavit regnū chām. et
captiuauit om̄s q̄ erāt habitā-
tes iebuseos. amoreos. palestinos.
et atros. q̄ erāt ad occidentē. Postea

et celsi es chusclu genuit regem.
 congregauerunt se aū filii cham
 tcenti. uiginti milia peditū. Au
 diens aū chusclu. dimisit eos us
 q; dū dūlissēt aliuū tygrum.
 Tūt misit chusclu rex suū exer
 citū cū elephantiis. & interfecit eos
 om̄s. & nō remansit er eis q̄sq̄m.
Ex tūt amaricata sūt regna &
 se imūt. **T**acetimo q̄nto anno. in
 q̄nto millario sc̄li. descendit sa
 mīlab rex de cotham cū exercitu
 magno. & depopulauit multis
 ciuitates. i. septuaginta & octo
 regionis illius. & pertinuit us
 q; ad tūt regnū in dōz. Postq; de
 India fuit reuulsus uenit in arā
 viam. & prexit in desertū sabāa.
 in tra hismaelitarū. ibiq; denūc
 est samīlab rex a saraceni. & cea
 derūt i multa milia & fugerunt.
It nūc p̄mis̄ exierūt filii hisma
 eli te heremo bellis cōtare. & interfecit
 in regna genitū sc̄li qd p̄misit
 deus hismaeli. qd e regione fr̄m
 suę figeret tabnacula. **S**ranc
 castra eoz multitudi magna.
 Separūt q; pugnare cont̄ orientā
 lem trām & meridianā. Separūt

+ vposuit i castī in tra filioz ysmaelitaz.

q; detolat urbes & fecerūt s̄ nāra
 & uenerūt usq; in regiones occiden
 tales ppe romā & dñati sūt tr̄is.
Co tempore immunda corpora ere
 bant. i. carnes cameloz. & bibebat
 lāngue nūmentoz mixto lacte.
Tunc fecerūt s̄ de ip̄is. iiii. p̄ncipes
 oreb. & zeb. & zebet. & salimana. **E**uoz
 int̄sēt super filios israhel. p̄cūl
 sit eos dñs ibidem. & tēlēdit eos
 in manu hebrei filii iohā. **F**uerūt
 aū sibi celi cem̄ q̄draginta milia
 & fecerūt ibi p̄ncipes eoz. & perie
 quens eos ḡteon usq; eoz patriā.
 liberauit q; dō filior̄ israhel a serui
 tute filioz hismaeli. **F**uturū est
 aū ut faciant aliud simile. & desti
 tutū faciant trām & obtineant
 cibem tre. & regiones alias ab ortu
 usq; ad occidentē. a meridie usq; ad
 aglonē. & usq; romā. & ent rugū
 eoz. **E**sūt super terruitē genitū. & nō
 erit genit aut regnū qd eos possit ex
 pugnare. usq; ad numerū temporē
 illor̄. **I**t postea deuident a xams.
 & regno romanor̄ filii hismaeli
 subiciunt. & erit magnificū reg
 nū romanor̄ sup̄ tueta regna ge
 tuū cū cōta fuerūt a romanorum

~~nō gōd gēd a gnoſcl ſet dñs uſraſcl. Fanc iſt nō gnoſcl
dñs ~~gēd~~ Fanc iſt~~

imperio. Nonne annos multos
regnauerit & ipi a romanis af-
flicti fuerunt. Babilonii. iiii.
milia annoz regnauerunt & ipi
a romanis afflicti fuerunt. Ma-
cedonii. & regnum parthorum affixe-
runt armis. Scitos & inde eis suphi-
ces fuerunt. Afros. Spanos. Gallos.
Germanos. Suabos. Britones. belle-
ricos. armis adquisierunt. Tunc iterum
surget filii hisnahel de heremo
& resistent regno romanorum. qd
scriptura commemorat. Australia
brachia daniel punit & collinet
regnum. In uoxissimo autem seruo
millario sic. exirent filii Iesu
hel de heremo & erit aduentus
eoz castigatio sine iniuria. & sine
misericordia. Et tunc dicitur immanis
ex tutta regna gentium ppter peccata q
operata sunt contra precepta dei. Ideo
tendit nos dicitur in manu barbarorum
q oblin suum precepta dei. Faciunt
eniam multa illicta q marinat
semetipos. qd typissimum est adducere
dum. Ppter tamen eos dicitur in manu
sacerdotiorum. Veritas erit in captiu-
itate & occisione. Sapientia in captiu-
itate & occisione erit. Sicilia?

in rugulatōne erit. Terra syrie?
erit in solitudine. & ei habitato
res captiuū ducent. Silvia simili
& habitatores ei gladio pibunt.
Grecia in occasione erit. & captiu
tate. Africa erit similit. Egypti
& orientales. Asia erit sub tribu
to Qui in argento & auro. Hispani
a gladio pibit. & captiuū ducant.
habitatores ei. Gallia. Bermania.
Agothania. Narvis plis deuorat.
multi ex eis captiuū ducentur.
Romani in occasione erunt. & rūn
in fugam. missus maris erunt
in dissolutiōne. Et obtinebunt filii
Wisnachel mītrū ab aquilonē & ori
ente & meridie & occidente. Et reple
bit ierosolima de cunctis gentibz.
& captiuū ducent. & replebit tra
rymmissiōnis te omnibz gentibz.
Et erit iugū eoz Qui sup omnes
gentes. Et erunt oīa sub iugo eoz &
furo & oīa ornamenta diuinitū
ez erunt. & q̄ fuerunt in ecclīa sed^z
sue aurū aut argentū. sive la
pides pectori & oīa ornamenta
ecclīarū eoz erunt. Et distribuet
ministria dei & erunt sacerdotes hunc
popl̄s. q̄ ecclī incendio crema

Schlinge, β entlastet die Rumpf. In diesem Falle ist α auf die Brustwirbelsäule und den Hals verteilt.

- Cxv.

bunt. & erit destructio multa &
pericula corpora eorum in plateis. eo quod
non sunt qui sepeliantur. Et erit ut sara-
cenorum a mari usque ad mare. & erit
regiones sine via. & uocabitur via
eorum via angustie. & gemitus simul
miseris & senes diuinitas pauper-
um tibi afflictione genuit uerba dicit.
Beatūs fuit illi qui te habuit hunc nos p̄ce-
serūt. **H**ic beatus paulus ap̄ts dicit.
Eum uenerit dissensio p̄mū oreue-
lat fuerit homo peccati filius p̄di-
tionis. **O**rdine est aliquid dissensio. nisi
disciplina. qui corripient uniuersi
habitatores tue. a filiis his malorum.
Ppter omagru dicit appellavit si-
maelem patrem illorum. **P**pter hoc in
dissolucionē teneat omne trāns.
& erit urbes multe deserte. **N**on
enī fuit homines isti. sicut aliis genitū
fūt filii de heretico uenti. & fuit
homines obdibiles. **A**udi initia-
tōne eorum quod de heretico certum fu-
erit. **M**ulieris habentes in me-
ris partem. simul interficiat gladio.
Sacerdotes in locis sc̄iū interfici-
ent. **I**n ecclā sc̄iū cum mulieribus
cōcubinent. & sacerdos ecclā uel
dimentis induent. ipsi & iuxta

coz. Iumenta coz ligaturi sūt
ad sepulcrā sc̄oz. tanq̄m ad p̄se
pia. & erit t̄bulatō magna sup
x̄ianos. q̄ habitat sup terram.
et tūc apparebit q̄ s̄t fideles
in x̄po credituri. Non enī p̄p̄ta
misit d̄s has t̄bulationes super
x̄ianos. ñ nisi delectant q̄ in s̄t s̄t
credit̄. s̄t manifestent q̄ in
x̄po erūt fidelissime credituri
sicut ip̄a ueritas dicit. Beati estis
cū p̄secuti fuerūt uos p̄t nom̄
mem̄. & reliq̄. Sit enī p̄secuti
fuerūt p̄phetas q̄ fuerūt an uos.
Sdq̄ perseveraverit usq; in finē.
Hic saluus erit. Et p̄ t̄bulacionē
dierū q̄ facta erit a filio h̄lma
hel. dissoluta erit om̄is terra ab
eis. Et erūt amicti ornantis
grauro. & p̄pura & splendidis uel
trūtis. tanq̄m sp̄oni dicentes.
Nequq̄m se possūt x̄am eripere
de manib; nostris. & gloriabit̄
nisi uictoris & dicet. Leemutim
fram in fortitudine nra & om̄is
q̄ habitat mea. Domine recordabi
t̄ d̄s d̄s secundū misericordiam
tuam q̄m reprobis diligentib; sc.
et q̄ in s̄t sunt credit̄. & liberabit

^{2 velle de}
ex de manu saracener. **S**urget autem
gens romanorum & pluabat tunc & occi-
dit eos gladio. & captivatus duxerunt uni-
versitatem eorum & infantes eorum interficiuntur.
Sed descendenter filii hisimahel in gla-
diis & tribulatione & afflictione,
& reddet illis dominus mala quod ipsi se
erunt alios. **S**ed irruerit lux eos ma-
licia leperis cum quantum malum ges-
serunt. & erit illos dominus in manus
romanorum & erit regnum romanorum exal-
tatum super omnia regna. **A**cti impo-
net romanum ingens super eos gaudiis & erunt
servi qui remanebuntur. **S**ed tunc paci-
ficabit terra quod ab eis fuerat destituta
et quod captiuani fuerat ab eis. reu-
tent in terram suam & multiplicabun-
t homines super terram. **A**cti
erit indignatio magna regi romano-
rum super eos qui christum negauerunt. **I**gyptius
arabes christum negauerunt. **S**erit
par & tranquillitas magna super terram.
Et non sunt antea nescit similis post
illam. pro eo quod in fine seculorum erit. **S**erit
par & leticia super omnem terram.
& requiescat a tribulationibus suis. **H**ec
erit illa par de qua dicit apostolus. Cum
fuerit tranquillitas & securitas.
tunc ueniet repentium interitus

Et erunt homines in diebus illis
sicut erant in diebus noe: edent &
vibent. & ad iugis & timent. &
non erit timor in corde eorum. **T**ra eis
aduentus gog. **S**ed cum fuerit ista pars
tunc desolabuntur portae caspiae in
lateribus aquilonis. **A**cti gressus ille cum
gog & magog & conuenient omnes tra-
ptimore eorum & expansio omnis ho-
mines habitantes in terra & absolu-
dit in montibus & speluncis. a con-
spectu eorum. **P**rogenie eius est iaphet
& erit plaga aquilonis. Carnes ho-
minum comedunt & serpentes in
menta. **O**uieres quoque cum parui-
bus manducabunt & nullus erit
qui possit expugnare illos. **P**ost vii.
annos temporum illorum cum coherende-
rint ciuitatem iosephen. inuita-
tet deus unus de principibus suis. & p-
cuciet eos cum fuligine & igne sub
uno momento. **S**erit ueniet impe-
ratore grecorum & sedebit in ierusalem
septem annos. **S**erit tunc apparet fi-
lius perditionis qui dicit antem.
Habecat autem in coroziam. & uincet
in bethsanta. & regnabit iugis
natum. **S**icut deus dicit in euangelio.
Vestis coroziam. & vestis bethsan-

^{no 60}
ex meditare fuit.

^{no 60}
ex canticis xvi. fuit